

tiver til Trods for en væsentlig højere Pris er blevet udført her i Landet eller er i Ordre paa den Fabrik, som findes her i Landet. Men uagtet der findes en Fabrik her i Landet, og uagtet den har Ordre fra Statsbanerne, kan den ikke levere Lokomotivene, fordi den ikke kan tilvejebringe de nødvendige Materialier. Vi havde for øvrigt her i Landet for Statsbanernes Vedkommende al mulig Grund til at være forsynede med de forskellige Materialier, som er fornødne, eftersom Statsbanerne har meget store Maskinværksteder, Reparationsværksteder i det hele taget, og der har naturligvis ogsaa i sin Tid fundet Forsyning Sted i stort Omfang; men Aar gaar efter Aar, man forbruger de tilstedeværende Materialier, og en skønne Dag er selvfølgelig Beholdningerne sluppet op.

Begge de to ærede Medlemmer fra Bornholm har udtalt sig om det Forslag, der er paa Finansloven, om Anlæg af en traadløs Telefon mellem Bornholm og Christiansø; jeg ser, at begge de ærede Medlemmer med Interesse har læst de Bemærkninger, der findes til Forslaget, og hvori det siges, at man vil være villig til at undersøge, hvorvidt der samtidig dermed kan tilvejebringes Mulighed for traadløs Telegrafering med Skibene. Naar nu det ærede Medlem for Bornholms Amts 2den Valgkreds (Kofoed) spurgte, om denne Sag ikke kunde gaa i Orden saa hurtigt, at Forbindelsen kunde tilvejebringes allerede i Vinter, vil jeg dertil sige, at det antages, at de forskellige Apparater o. s. v. kan tilvejebringes i Løbet af en 4—5—6 Maaneder og være paa Plads indenfor denne Tid. Men hvis man nu gjorde det uden at afvente Resultatet af Undersøgelsen med Hensyn til Telegraferingen med Skibene, vilde man have foregrebet den traadløse Stations Beliggenhed, idet det er Meningen, at den skulde ligge paa Hammeren. Hvis man derimod skulde gaa over til at etablere traadløs Telegrafering med Skibene, vilde det antagelig være rigtigere at lægge den ene Station i Rønne, og jeg tror, at det ærede Medlem bør formane Beboerne paa Christiansø til at resignere endnu et Par Maaneder eller saa længe det er nødvendigt, indtil vi naar til fuld Klarhed over dette Spørgsmaal. Begge de ærede Medlemmer har ogsaa henledt Opmærksomheden paa det ønskelige eller rettere det nødvendige i at faa Bornholm sat i telefonisk Forbindelse med København. Det kan gøres enten ved en Forbindelse over Sverige eller ved direkte Kabelforbindelse. Det

sidste kan nu vanskelig tænkes realiseret, fordi det er meget dyrt og ikke aldeles paalideligt for Telefoneringen; derimod kan det lade sig gøre at føre en saadan Forbindelse over Sverige, men der maa altsaa derom forhandles med den svenske Regering, for at man kan opnaa tilfredsstillende Aftaler i saa Henseende. Jeg haaber, at saadanne Aftaler til sin Tid vil kunne tilvejebringes, men jeg maa dog sige, at det lader sig slet ikke gøre under de nuværende Forhold at tilvejebringe Kabler og alt, hvad der hører til for at iværksætte en saadan Forbindelse. Men det har altsaa Ministeriets Opmærksomhed og vil blive fremmet, saa snart de reelle Muligheder derfor er til Stede.

Det ærede Medlem fra Esbjerg (Slebsager) klagede meget over det Selskab, der er Indehaver af Privilegiet paa Færgefarten mellem Esbjerg og Fanø og ønskede dette Privilegium overtaget af Staten og selvfølgelig den nuværende Forbindelse afløst af en Statsforbindelse. Som det ærede Medlem vil vide, har jeg for et Par Aar siden forsøgt en Forhandling med Indehaverne af Privilegiet for om muligt at fremkalde et Tilbud om frivillig Overdragelse af Privilegiet til Staten, men jeg fandt ikke hos Ejerne tilstrækkelig Forstaaelse af, hvor meget de kunde forlange for den Værdi, som Privilegiet maa siges at have. Jeg er ikke uvillig til at gaa til Ekspropriation af Privilegiet, for saa vidt der her i Rigsdagen skulde være Stemning for en saadan Forholdsregel, hvilket naturligvis kan undersøges. Men forinden en saadan Undersøgelse af Stemningen i Rigsdagen finder Sted, har jeg ment det rigtigt at anstille forskellige Undersøgelser med Hensyn til selve Sagen, bl. a. Muligheden af at foretage en Gennemgravning af den Sandrevle, der findes mellem Esbjerg og Fanø. Hvis den kan holdes aaben uden større Vanskeligheder, vil det i høj Grad forkorte Turen, og det vil være af stor Betydning. Det vil være rart for Passagererne, men ogsaa i høj Grad indskrænke Driftsudgifterne. Naar det ærede Medlem sagde, at Taksterne allerede var forhøjede een Gang under Krigen, tror jeg dog ikke, der er nogen Sammenhæng imellem denne Forhøjelse og Krigen. Saa vidt jeg ved, er Taksterne kun forhøjede een Gang, nemlig ved Udløbet af den regelmæssige femaarige Periode, siden har Taksterne vist ikke været Genstand for Forhøjelse, og selv denne ene Gang var Forhøjelsen kun meget ringe. Privilegieindehaverne har i høj Grad beklaget sig over den